

SULKAVAN KUNTA
KYSRYÄN RANTAOSAYLEISKAAVA
Vastaukset kaavaluonnoksen lausuntoihin

Sisällys

1	JOHDANTO	2
2	RAKENTAMISEN OHJAUS	3
2.1	Rakentamislaki	3
3	VIRKISTYS	3
4	RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ JA MAISEMA.....	3
5	LUONTO.....	4
5.1	Luo-määräykset.....	5
6	METSÄNHOITO.....	5
7	LIIKENNE	6

1 JOHDANTO

Kaavaluonnos oli nähtävillä 1.4.2024 – 30.4.2024. Kaavaluonnoksesta antoi lausuntonsa seuraavat tahot

1. Etelä-Savon ELY-keskus (ESAELY) – 16.5.2024
2. Etelä-Savon alueellinen vastuumuseo (MUSEO) – 21.5.2024
3. Pohjois-Savon ELY-keskus, liikenne (POSELY) – 17.5.2024
4. Metsäkeskus (METSÄK) – 17.5.2024
5. MTK ry (MTK) – 3.7.2024
6. Sulkavan kunta - Ympäristö- ja rakennuslautakunta (YRLTK) – 2.5.2024 (ei huomautettavaa)
7. Etelä-Savon pelastuslaitos (PELA) – 2.5.2024 (ei huomautettavaa)

Kaavoittajan vastineet on jäsennetty jäljempänä aihekokonaisuuksittain. Kunkin virkkeen/kappaleen jälkeen on lyhenne viranomaistahoista, joille vastineessa on vastattu. Viranomaistahojen lyhenteet on esitetty yllä suluissa.

2 RAKENTAMISEN OHJAUS

2.1 Rakentamislaki

Kaavaehdotusvaiheeseen punnitaan tulevan lainsäädännön edellyttämiä muutoksia kaavaratkaisuun. Rakennuspaikkakohtainen rakennusten enimmäismäärä rajataan kaavaan seuraavasti (ESAELY):

- RA-alueilla rakennusten enimmäismäärä on 6
- RA-1 -alueilla rakennusten enimmäismäärä on 3

Raaskanlahden alue on mukana kaava-alueessa mahdollisen aurinkovoimahankkeen johdosta. Kaavan ulottumista voimassa olevan yleiskaavamukaiselle alueelle harkitaan jatkossa. Mikäli kaava alue ulottuu toisen yleiskaavan alueelle ja vahvistuu, niin alkuperäinen yleiskaava kumoutuu automaattisesti tämän alueen osalta. Erillistä kumoamista ei ole tarpeen tehdä. Asia kuitenkin syytä tuoda kaavaluonnosta selkeämmin esiin kaavaselistuksessa. Mikäli Raaskanlahden RM -alue pidetään mukana kaava-alueessa, niin kaavamääräys täsmennetään muotoon (ESAELY)

”Alue varataan lomailun, matkailun, kurssikeskusten yms. tarpeisiin. Alueen rakentaminen edellyttää ranta-asemakaavan laatimista.”

Palvelujen alueen (P) osalta yksityiskohtaisemman kaavan laatiminen ennen uudisrakentamista käytännössä estää alueen kehittymisen. Alueelle ei ole suunniteltu merkittävää lisärakentamista, vaan toimintaa kehitetään perustuen nykyisiin rakennuksiin ja vähäiseen lisärakentamiseen.

3 VIRKISTYS

Oravareittiin kytkeytyviä virkistys- ja matkailupalveluja tarkennetaan kaavaselistukseen. Tarvittavat retkeilyn palvelurakenteet lisätään kaavaan ja yhteensovitetään muuhun maankäyttöön. (ESAELY)

4 RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ JA MAISEMA

Kyrsyän seurantalo on yli 200m etäisyydellä pienen Sarkalammen rannasta. Lisäksi välissä kulkee tie. Näin ollen seurantalo jää kaava-alueen ulkopuolelle eikä sitä osoiteta kaavaan. Kuhakosken kansakoulu (768-420-1-90) sijoittuu noin 300 metrin etäisyydelle rantaviivasta ja näin ollen selkeästi ranta-alueen ulkopuolelle. Näin ollen kohdetta ei oteta kaava-alueeseen mukaan. (ESAELY/MUSEO). Kaavaselistukseen lisätään lista suojelluiksi tarkoitetuista rakennuksista, jotta ilmenee mitä rakennuksia suojelu koskee. Kattavammat kuvaukset kunkin kohteen osalta löytyy [ESKU-tietokannasta](#) (MUSEO). sr-merkinnän määräyksestä poistetaan ”...ilman pakottavaa syytä” (MUSEO). Kuhakosken ja tarvittaessa muillakin alueilla kaava-aluetta täsmennetään siten, että kapeita kaistaleita ei jää kaavoittamatta ja kaava muodostaa tarkoituksen mukaisen kokonaisuuden. (ESAELY/MUSEO).

Kaavaehdotukseen suojeltavaksi osoitettavat kohteet on käyty kaavanlaatijan ja museoviranomaisen kanssa lävitse Teams-neuvottelussa 2.10.2024. Osalta kohteista suojelumerkintä poistetaan sen johdosta, että yksittäinen rakennus ei omaa riittäviä suojeluperusteita, mutta ympärillä oleva km-merkintää turvaa laajemmin ympäristössä olevia arvoja. Toisaalta Partalan viljamakasiini päädyttiin osoittamaan sr-merkinnällä kaavaan. (MUSEO).

Valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle annetaan oma määräys (ESAELY/MUSEO):

Kaavaselistuksen lukuun 5.5 lisätään maininta VAMA-alueesta ja viittaus kohtaan 5.6.1. (ESAELY).

Suojelumerkintöjen osalta alkuperäisiin selvityksiin viittaaminen johdattaa kaavaa tulkitsevan viranomaisen tietojen autenttisimmille lähteille. Tämä on selkeintä, kun viranomainen arvioi tulevien toimenpiteiden kaavan mukaisuutta. (ESAELY).

VAMA 2021 lisätään OAS:aan lähteeksi (MUSEO).

km-alueen määräys muutetaan muotoon (ESAELY)

"Maisemapuut, maiseman kiintopisteet, reunavyöhykkeet sekä maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteet ja niihin liittyvät rakenteet säilytetään.

.... Maisemaa muuttavista rakennus- ja korjaussuunnitelmista sekä muista ympäristöä muuttavista toimenpiteistä tulee kuulla museoviranomaista"

Siparin luontoselvityksen kartoissa esiin tuodut /m -merkinällä merkityt maisema-alueet lisätään kaavaan omalla ma-merkinnällä seuraavasti (ESAELY):

"ma-1 paikallisesti arvokas luonnonmaisema

"Alueen maisemallisten arvojen heikentäminen on kielletty. Maankamaraa ja ympäristöä muuttavat toimenpiteet kuten avohakkuut, louhiminen, kaivaminen ja täyttäminen kiellettyjä, lukuunottamatta rakennusluvan yhteydessä sallittuja toimia."

5 LUONTO

Seuraavien rakennuspaikkojen osoittamisen mahdollisuutta ja vaikutuksia selvityksissä todettuihin arvoihin arvioidaan tarkemmin ennen kaavaehdotusta.

- Myllylampi, 2 rakennuspaikkaa
- Sopikas, yksi rakennuspaikka
- Murtonen, 4 rakennuspaikkaa
- Kaislanen, yksi rakennuspaikka
- Hyypiönlahti, yksi rakennuspaikka

Samalla tarkastellaan alavien alueiden rakennuskelpoisuutta. Joiden rantojen osalta rannat tulkitaan rakennuskelvottomiksi, jolloin rakennusoikeutta ei muodostu. Esimerkiksi Myllylammen länsiranta on laaja ojitettu suoalue, joka tulkitaan rakennuskelvottomaksi. Näin ollen tältä alueelta ei muodostu rakennusoikeutta ja toinen rakennuspaikoista jätetään osoittamatta.

Tarvittaessa rakennuspaikkoja siirretään toisaalle. Mikäli rakennuspaikat osoitetaan kaavaan näille herkille alueille, niin merkitään RA-1 -merkinnällä (ESAELY).

Murtosen osalta mitoitusta päädyttiin luontoarvojen ja rakentamisen aiheuttamien vaikutusten vähentämiseksi pudottamaan 4 rp/mrvkm. Tämä vähentää rakennuspaikkoja kolmella. Lisäksi koillisrannan rakennuspaikat jätetään osoittamatta kaavaan odottamaan mahdollista siirtoa erillisessä kaavaprosessissa. Näin ollen koillisranta voidaan jättää kokoaan vapaaksi rakentamiselta. luo-2/19 kohde on varttunut havupuuvaltainen tuorekangas, jossa on myös lehtipuita sekä sammaloituneita ja lahonneita maapuita. Luontoselvityksen mukaan alue voisi sopia METSO-metsiensuojeluohjelmaan. (ESAELY/MTK/METSÄK).

Sopikas vesistön rannat on tulkittu osin rakennuskelvottomiksi, joten rakennusoikeutta ei muodostu yhteen rakennuspaikkaan. (ESAELY).

Kaavaselostuksen kohtaan 5.4 tarkennetaan luonnonsuojelulain pykälät siten, että viitataan voimassa olevaan lakiin (9/2023). Mikäli selvityksen ajankohdan johdosta viitataan vanhaan lakiin (1096/1996) ja tämän lain mukaisiin luontotyyppeihin, niin tämä tuodaan erikseen esiin.

Huutlammen itäpuolen kangasvuokot (luo-2/9) ovat kaava-alueen ulkopuolella. Tämä todetaan kaavaselostukseen jatkossa (ESAELY).

Vuoden 2020 luontoselvityksessä todetaan seuraavaa:

”Aiempina vuosina rajatuista liito-oravakohteista, sekä todetuista elinalueista että lajille sopivista metsistä, suuri osa todettiin keväällä 2020 joko kokonaan tai osittain hakatuiksi. Kaava-alueelta löytyi huhtikuussa 2020 merkkejä liito-oravasta vain seuraavilta kahdelta kohteelta”

Kohteet olivat Partalan ja Tikanjoen liito-orava-alueet. Hirmujoen alueella ei ole enää liito-oraville sopivia metsiä (ESAELY).

5.1 Luo-määräykset

Luo-merkintöjen määräyksiä täsmennetään siten, että alueella olevat erityisarvot tulevat turvatuiksi. Luo-1 kohteisiin sisällytetään jatkossa ainoastaan direktiivilajien todetut elinympäristöt. Näiden kohteiden osalta luonnonsuojelulain (9/2023) 78 § mukainen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämis- ja hävittämiskielto lisätään kaavamääräykseen (ESAELY/MTK).

Luo-2 ja luo-3 merkintöjen osalta alueiden jako luontotyyppi- ja linnustokohteisiin pidetään ennallaan, koska jo kaavamerkintä ilmentää alueella olevia arvoja. Luo-3 kohteiden osalta määräykseen lisätään, että kyseessä on linnustolliset arvot. Näin ollen alueella harkittavia toimenpiteitä voidaan suhteuttaa näihin arvoihin. Lisäksi alueita on esim. Hämeensaaren lounaispuolella päällekkäin, jolloin merkintätapa on kuvausteknisesti selkeämpi (ESAELY).

Luo-merkinnät muutetaan siis muotoon:

luo-1 Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue

Alueella on havaittu direktiivilajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kyseisen lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty (Luonnonsuojelulaki 78 § 9/2023). Luku kauttaviivan jälkeen viittaa kaavaslostuksen kohdeluetteloon kohdassa 6.4.

luo-2 Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue

Uhanalainen luontotyyppi. Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon, ettei luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä elinympäristöjä ja eliölajiesiintymiä merkittävästi heikennetä. Vesistöjen osalta alueella on ruoppaaminen kiellettyä. Luku kauttaviivan jälkeen viittaa kaavaslostuksen kohdeluetteloon kohdassa 6.4.

luo-3 Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue

Linnuston kannalta tärkeä alue. Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon, ettei luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä elinympäristöjä ja eliölajiesiintymiä heikennetä. Luku kauttaviivan jälkeen viittaa kaavaslostuksen kohdeluetteloon kohdassa 6.4.

Mikäli ekologinen kompensaatio toteutuisi, niin nimenomaan kaavoissa tulisi varata tällaisia potentiaalisia ekologisen kompensaation alueita, jotka maanomistaja voi kaupata. luo-merkinnöin merkityt kohteet omaten luonnonmonimuotoisuutta soveltuisivat tähän erinomaisesti, koska maanomistajat eivät muutoin saa niistä muuta kuin tulon menetyksiä. Mikäli lisäisyys tulkittaisiin siten, että luo-alueita ei voi ottaa mukaan ekologiseen kompensaation, niin niitä ei missään tapauksessa tulisi osoittaa kaavaan (MTK).

6 METSÄNHOITO

Hitaasti uusiutuvien yleiskaavojen ongelmana on ollut se, että esim. liito-oravat vaihtavat elinympäristöjään nopeammin kuin kaava uusiutuu. Tämän johdosta Luo-merkinnät osoitetaan kaavaan kohdassa 5.1 esitetyn mukaisesti. Tämä antaa informaatiota maanomistajille siitä millä alueilla erityisiä arvoja on ollut, mitä ne ovat olleet. Tämä helpottaa metsänomistajaa huolehtimaan metsälain mukaisista arvoista. Kaavalla ei siis esimerkiksi määritetä, että joku alue on liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka kokonaisuudessaan tai on sitä lainkaan. Merkintä tuo esiin tiedon siitä, että selvitystä laadittaessa alue on ollut ainakin osittain soveltuvaa elinympäristöä. Metsänkäsittelytoimiin ryhdyttäessä asia tulee tarkistaa (MTK/METSÄK).

Kaavan yleisiin määräyksiin lisätään seuraava määräys (MTK/METSÄK):

"Kaava ei estä poistamasta metsästä myrskyn tai muun luonnontuhoon vahingoittamia havupuita, joista voi levitä metsätuhoja aiheuttavia hyönteisiä."

Edellä kuvattujen tarkennusten myötä kaavalla ei rajoiteta metsien käyttöä tarpeettomasti eikä kaava aiheuta maanomistajille kohtuutonta haittaa. Kaavan vaikutusten arviointi tulee suorittaa merkittävien vaikutusten osalta. Kaavan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia metsien käsittelyyn. Tätä perustellaan kaavaselostukseen tarkemmin (METSÄK).

Kaikki alueen maanomistajia on tiedotettu kirjeellä kunnassa olevien tietojen mukaisesti (METSÄK).

Selvitysten laatijat tulisi velvoittaa jatkossa ilmoittamaan havainnot Laji.fi -järjestelmään. Tätä enenevässä määrin tapahtuukin (MTK).

7 LIIKENNE

Maantiet osoitetaan kaavaan jatkossa yhdystienä (yt) (POSELY). Yleisten määräysten liikenne osioon lisätään seuraava määräys:

"Uusia liittymiä tai liittymäjärjestelyjä varten tulee hakea liittymälupa tienpitoviranomaiselta."